

Tyresö kommun
Socialförvaltningen
Ansa Haapala
T f stabschef

TJÄNSTESKRIVELSE
2015-03-16
1 (7)

Diarienummer
2015/SN0047-010

Socialnämnden

Svar på remiss avseende planeringsförutsättningar inför kommunplan 2016-2018

Förslag till beslut

- Socialförvaltningens förslag till remissvar avseende planeringsförutsättningar inför kommunplan 2016-2018 antas.

Asa Danielsson
Förvaltningschef

Ansa Haapala
T f stabschef

Beskrivning av ärendet

Enligt styrprocessen för Tyresö kommun ska kommunfullmäktige i juni varje år besluta om kommunplan för de kommande tre åren. Inför arbetet med Kommunplan 2016-2018 har socialnämnden fått remiss avseende vilka viktiga/väsentliga omvärldsfaktorer som bör beaktas i den fortsatta planeringen med Kommunplan 2016-2018. Vilka faktorer som bör beaktas utifrån vad som framkommit i samband med bokslut/verksamhetsberättelse för 2014 eller budget/verksamhetsplan för 2015.

Av remissvaret ska även framgå investeringar som inte tagits upp i investeringsprogrammet och eventuella förändringar i gällande investeringsprogram. Vidare ska behovet av förändring av taxor och avgifter redovisas.

Remissvaret kommer att redovisas för kommunstyrelsen och nämndernas presidier den 22 april 2015.

Förvaltningens remissvar

Omvärldsanalys

Omvärldsanalysen stämmer väl överens med den förväntade utvecklingen inom socialnämndens verksamhetsområde. Ytterligare några faktorer behöver dock nämnas.

Äldreomsorg

Omvärldsanalysen visar att antalet äldre personer över 80 år ökar kraftigt i Tyresö vilket medför ett ökat behov av platser inom vård och omsorgsboenden. En större andel äldre i framtiden ställer krav på personalförsörjning och kompetensutveckling inom äldreomsorgen. Planeringsarbetet med Silviacertifiering kommer att påbörjas under 2015 och genomförandet kommer att ske från och med 2016 och under en treårsperiod.

Det ökande antalet äldre och demenssjuka medför även ett behov av att kommunen planerar för och utvecklar det förebyggande arbetet. Förebyggande insatser i form av dagvård kan fördröja inflyttningen till vård- och omsorgsboende. Dagvård och avlastningsplatser inom korttidsboende minskar belastningen på anhöriga.

Socialstyrelsen har lämnat förslag till föreskrifter och allmänna råd om ansvaret för äldre personer och bemanning i särskilda boenden (SOSFS 2012:12). Om dessa föreskrifter träder i kraft ska alla äldreboenden vara bemannade efter de äldres individuella behov och ha personal dygnet runt. Förslaget förtydligar även socialnämndens ansvar genom krav på tydliga biståndsbeslut om vilken service och omvårdnad varje person som flyttar till äldreboende ska få.

Socialförvaltningen har redan bemanning dygnet runt på alla vård och omsorgsboenden i kommunen men förslaget kan innebära behov av kompetensutveckling för att kunna tillgodose de äldres individuella behov av vård och omsorg. Vidare ska utrednings- och beslutsförfarandet förändras och

två biståndsbeslut fattas för varje boende vilket kan medföra att myndighetsutövningen initialt kan behöva förstärkas.

Förslaget förutsätter att regeringen fattar beslut i frågan vilket inte ännu inte har skett.

Omsorg om personer med funktionsnedsättning

Antalet personer med psykiatriska och neuropsykiatriska diagnoser ökar och antalet personer med boendestöd ökade i riket med drygt 70 procent under perioden 2007-2012¹. Även i Tyresö är boendestöd en av de insatser som ökat mest. Arbetet med att upphandla insatsen boendestöd enligt LOV (Lag om valfrihetssystem) förväntas vara genomfört i slutet av 2015. Boendestöd erbjuds idag främst under kontorstid på vardagar, men kommer att utökas till att omfatta även kvällar och helger. Genom införandet av LOV kan förhoppningsvis mer differentierade boendestödsinsatser erbjudas.

Kommunens nuvarande utformning av boendestöd motsvarar till exempel inte de behov som finns hos yngre personer som har ett stort behov av färdighetsträning. Förvaltningen befarar att kostnaderna för insatsen kan komma att öka ytterligare de närmaste åren. Ett kvalificerat boendestöd kan på längre sikt innebära att fler kan klara av ett eget boende och få möjlighet till ett mer självständigt liv, vilket dessutom är kostnadseffektivt i förhållande till andra boendelösningar.

Införandet av LOV gällande daglig verksamhet enligt LSS² i oktober 2013 innebär att det finns fler alternativ att välja emellan inom daglig verksamhet. Under 2014 ökade antalet personer som ansökte om insatsen i större utsträckning än under tidigare år. Detta får ses som en kombination av införandet av LOV och av att fler unga vuxna med diagnoser har svårt att etablera sig på arbetsmarknaden.

Under de senaste åren har volymerna ökat märkbart inom funktionsnedsättningsområdet vilket kan förklaras av den ökande diagnosticeringen främst avseende personer som fått diagnoser inom autismspektrum eller annan neuropsykiatri. Utifrån de volymökningar som skett behöver verksamhetens resurser ses över och en genomlysning har påbörjats av volymökningar, riktlinjer, arbetssätt och arbetsbelastning inom biståndsavdelningen funktionsnedsättning.

¹ Socialstyrelsen: ”Personer med funktionsnedsättning-vård och omsorg 1 oktober 2012.

Kommunala insatser enligt socialtjänstlagen samt hälso- och sjukvårdslagen”.

² Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade

Barn och ungdom inom individ- och familjeomsorgen (IFO)

Antalet anmälningar angående barn som riskerar att fara illa har ökat med 64 procent mellan åren 2009 och 2014 och antalet utredningar med 45 procent. Den största ökningen har skett under det senaste året då utredningarna har ökat med 18 procent. Det beror dels på befolkningsökning och dels på skärpta lagar och föreskrifter. IFO har försökt hantera frågan genom omfördelning av personal vilket dock inte har kunnat göras i motsvarande grad. Förvaltningen behöver därför utöka resurserna inom individ- och familjeomsorgen. En liknande utveckling har skett och sker i andra kommuner i landet. Regeringen har tillsatt en nationell samordnare för att i dialog med ett antal kommuner stärka och stödja socialtjänsten i deras arbete med den sociala barn- och ungdomsvården. Regeringen bedömer det som angeläget att fortsätta utveckla statens stöd till huvudmännen i syfte att bidra till en trygg och säker vård för barn och unga. Därför tillsätts den nationella samordnaren.

Förvaltningen har påbörjat ett kommunövergripande utvecklingsarbete kring förebyggande insatser för barn och ungdom, bland annat med barn och utbildningsförvaltningen kring föräldrastöd och föräldrautbildning. Det finns även ett behov av att utveckla andra öppna former av stöd till barnfamiljer. Det handlar om att kunna erbjuda tidiga förebyggande insatser och om tidig upptäckt av utsatta barn och familjer. Medel behöver tillskjutas för detta ändamål avseende personalresurser och utvecklingsinsatser.

Ökat hälso- och sjukvårdsansvar i kommunen

I oktober 2015 sker ett kommunalt övertagande av hälso- och sjukvårdsansvaret avseende hemsjukvård för personer i bostad med särskild service och daglig verksamhet enligt LSS. Landstinget har sedan kommunaliseringen av omsorgerna 1994 utfört hälso- och sjukvårdsinsatserna inom verksamhetsområdet. Övertagandet kommer att medföra ökade kostnader i form av personal och utbildningsinsatser. En skatteväxling genomförs 2015/2016 men det är oklart om det innebär full kostnadstäckning.

Sociala boenden

Förvaltningen har behov av fler sociala boenden för att kunna hjälpa och bistå människor i deras hemmiljö istället för att placera på institution och externa stödboenden. Detta innebär behov av resursutökning för bostadskonsulent och strategisk fastighetsplanering.

Ersättning till utförare i egen regi inom äldreomsorg och LSS-boende

Förvaltningen kommer under året förbereda för att införa en dygnsersättning till gruppboenden samt vård och omsorgsboenden i egen regi, som grundar sig på ersättning per boende och plats. Syftet är en ökad transparens och ekonomisk förutsägbarhet.

Förvaltningsövergripande funktioner

Kommunens befolkning ökar liksom utvecklingen mot större valfrihet. Det medför att de förvaltningsövergripande resurserna behöver stärkas.

Socialförvaltningen har behov av ny kompetens och utveckling av nya arbetssätt. Förvaltningen behöver bland annat utveckla en snabbare och tydligare kommunikation både internt och externt, uppföljning av utförare, uppföljning av ekonomi och volymutveckling samt analys av resultat och kvalitet. Till exempel medför det växande antalet upphandlingar enligt LOV högre krav på information, uppföljning, IT-stöd och administration.

Taxor och avgifter

Kommunfullmäktige föreslås under våren 2015 att fastställa egenavgift vid stödboende för personer med missbruksproblematik samt avgiftsbefria skyddat boende för våldsutsatta kvinnor. Föreslagna förändringar kommer inte att påverka förvaltningen ekonomiskt då motsvarande egenavgift redan idag tas ut vid stödboende och när det gäller våldsutsatta kvinnor saknas betalningsförmåga och kommunen har hittills inte kunnat ta ut någon avgift i praktiken.

Övriga taxor och avgifter regleras årligen enligt prisbasbeloppet.

Socialförvaltningens investeringsplan

Vård- och omsorgsboenden

Objekt	Antal platser	År	Investerings-Kostnad (tkr)	Kommentarer
Fornudden	55-60	2017	250 000	Projektering påbörjad
Apelvägen	55-60	2020	250 000	Läget önskemål från socialförvaltningen
Krusboda	55-60	2021	250 000	Läget önskemål från socialförvaltningen
Strandallén	55-60	2025	250 000	Läget önskemål från socialförvaltningen
Totalt antal platser	220-240	-	1 000 000	

Kommentarer: I investeringskostnaden ingår kostnader för projektering och samtliga inventarier

Gruppboenden Funktionsnedsättning (SoL och LSS)

Objekt	Antal boenden	År	Investerings-Kostnad (tkr)	Kommentarer
Gruppboende	1	2020	16 000	Läget inte fastställt
Gruppboende	1	2023	16 000	Läget inte fastställt
Gruppboende	1	2026	16 000	Läget inte fastställt
Totalt antal	3	-	48 000	

Kommentarer: I investeringskostnaden ingår kostnader för projektering och samtliga inventarier. Utöver ovan redovisat tillkommer ett gruppboende på Hasselbacken som byggs av Tyresö bostäder och beräknas vara klart 2017. Det tillkommer också ett gruppboende på Apelvägen som byggs i privat regi och beräknas vara klart 2018.

Sågen tomten

Objekt	Antal platser	År	Investerings-Kostnad (tkr)	Kommentarer
Projektering/Markarbeten		2015-2016	2 000	
Etapp 1	13	2016	100 000	Stödboende Socialpsykiatri
Etapp 2	20	2017	100 000	Ersättning Hästskon
Totalt antal	33	-	202 000	

Kommentarer: I investeringskostnaden ingår kostnader för projektering och samtliga inventarier. Sågentomten är avsedd för byggnation av ersättningsboende för Hästskons stöd- och boendeenhet samt för ytterligare 13 platser boende socialpsykiatri.

Sociala boenden

Objekt	Antal platser	År	Investerings-Kostnad (tkr)	Kommentarer
Sociala boenden etapp 1	10	2016	50 000	
Sociala boenden etapp 2	10	2017	50 000	
Sociala boenden etapp 3	10	2018	50 000	
Totalt antal	30	-	150 000	

Kommentarer: Sociala boenden avser behovsboenden för bland annat ensamkommande flyktingbarn, särskilda ungdomsboenden etc. Investeringar avser i första hand modulbyggen men kan också innehålla permanenta lösningar.

Total investeringsram socialförvaltningen: 1 400 000 tkr (En miljard fyrahundratusen kronor)